

Páter Gabriel

Videl a uveril

Zmŕtvychvstanie Pána Ježiša Krista – jedinečná udalosť, ale aj predmet viery; ktorou sa kresťania odlišujú, ale zároveň i prevyšujú všetky iné náboženstvá...

Viera kresťanov v túto udalosť a tajomstvo zároveň sa opiera o tradíciu, ktorá siaha až k „Bohom vopred určeným svedkom“ zmŕtvychvstania; ktorými boli bezprostrední učení samotného Ježiša Krista – tým, ktorí „s ním po jeho zmŕtvychvstaní jedli a pili“ (porov. Prvé čítanie dnešnej nedele).

Teda viera kresťanov (aj nás) v Ježišovo zmŕtvychvstanie sa odvodzuje od svedectva tých, ktorí na vlastné oči videli z mŕtvych vzkrieseného Ježiša Krista, ba ako sme už povedali, ktorí „s ním po jeho zmŕtvychvstaní jedli a pili“ (Sk 10, 41).

Existuje však i nejaké iné „svedectvo“, nejaké iná „stopa“ či „znamenie“, ktorým by Zmŕtvychvstalý Ježiš – hoci nepriamo – potvrdzoval, naznačoval svoje zmŕtvychvstanie? K tejto otázke, resp. k odpovedi na ňu nás vedie dnešné evanjelium. Ono „znamenie“, ktorým Zmŕtvychvstalý Ježiš naznačuje a nepriamo potvrdzuje svoje zmŕtvychvstanie, sa nachádza priamo v hrobe, v ktorom bol Ježiš pochovaný.

Evanjelista Ján, ktorý sám bol účastníkom onoho veľkonočného rána, prichádza k hrobu, kde bol pochovaný Ježiš, a vidí zvláštnu a mimoriadnu vec, kvôli (vďaka), ktorej uverí. V evanjeliu sme totiž počuli, že potom, čo vošiel do hrobu čosi „videl“ a následne na to „uveril“. Čo videl, kvôli čomu uveril v zmŕtvychvstanie? Zmŕtvychvstalého Ježiša určite nie; tak „čo“ to bolo? Nad tým si lámali hlavu viacerí. V nasledujúcom ponúkne v skratke ich objavy, závery.

Sú to „plachty“ a „šatka“. Plachty, do ktorých bolo zavinuté mŕtve Ježišovo telo; a šatka, ktorou bola zasa ovinutá mŕtva Ježišova hlava, sú tými vecami, ktoré Ján „uvidel a uveril“.

Kvôli lepšiemu porozumeniu si na krátko musíme vysvetliť, židovské zvyky pri pochovávaní. Ježišovo mŕtve telo – a preto, že to bolo telo násilne umučeného človeka, na ktorom boli znaky čerstvej krvi – bolo najskôr zavinuté do „plátna“, a to z dvoch dôvodov: aby sa dotykom mŕtvoly obradne neznečistili tí, čo ho pripravovali na pochovanie; a za druhé, aby nedovolili krvi – symbolu života – vytiecť na zem. Potom na takto zabalené telo liali voňavé masti, a to ovinuli „plachtami“, ktoré zabraňovali tomu, aby sa aromatické masti príliš rýchlo neodparovali. Mŕtvemu dávali dve šatky: prvú z vnútornej strany plátna, ktorá mala držať bradu („estetická šatka“), druhú šatku dávali z vonkajšej strany ovínadiel (plachiet) – táto šatka sa volala „šatka na pot“, lebo zabraňovala buď ešte unikajúcej krvi, alebo voňavým mastiam. Takto pripravené telo bolo uložené do kamenného hrobu.

Podľa tohto náčrtu si vieme predstaviť, ako takto pripravené, zabalené a do plátna a plachiet a šatky ovinuté telo a hlava mŕtveho Ježiša v hrobe vyzeralo.

Po tomto krátkom odbočení sa môžeme vrátiť k tomu, čo Jána, ale aj Petra, keď vošli do prázdneho hrobu, kde už mŕtvy a pochovaný Ježiš neboli, pri pohľade na „plachty“ a „šatku“, zarazilo! Ján tento jedinečný zážitok opisuje poznámkou, ktorú zachoval vo svojom evanjeliovom svedectve. Budem ju parafrázovať – podľa gréckeho originálu – ako to navrhuje jeden bádateľ: Peter aj Ján v hrobe videli ležiace plachty (doslova „spľasnuté ovínadlá“) a tiež šatku (na pot), ktorú mal Ježiš na hlave. Lenže tá neležala (nebola „spľasnutá“) ako plachty, lež bola „jedinečne“ zvinutá.

To, čo apoštolov zarazilo, bolo teda, že „plachty“, do ktorých bolo ovinuté a zabalené mŕtve Ježišovo telo, boli „spľasnuté“ – pretože v nich nebolo mŕtve Ježišovo telo. V kontraste k plachtám však „šatka na pot“ nebola spľasnutá, ale zachovávala si i naďalej tvar, akoby v nej bola stále zabalená Ježišova hlava. A práve takéto „zvinutie“ šatky na pot sa zdalo Petrovým a Jánovým očiam jedinečné, lebo porušovalo zákon zemskej príťažlivosti.

Na základe tohto „znamenania“, ktoré najmladší apoštol „videl“, „uveril“. Táto „šatka“, ale tiež „plachty“ boli pre neho svedectvom o zmŕtvychvstalom Ježišovi. Nie sú však takým svedectvom a znamením i naďalej? Znamením, ktoré poukazuje na Zmŕtvychvstalého Krista, aj pre súčasného človeka, človeka, ktorý disponuje jedinečnými vedeckými prostriedkami?

Možno ste v poslednom čísle Katolíckych novín zachytili článok s názvom „Ježišova posmrtná šatka – relikvia, ktorú uchovávali v Oviade“. Bol o nej i dokument v televízii LUX pred dvomi dňami. Ešte známejšie vám je určite známe „turínske plátno“. Obidve tieto relikvie svojou históriou siahajú až do Ježišovho hrobu, k šatke a plachtám, o ktorých hovorí evanjelista Ján, o ktorých sme dnes hovorili. Vedci s týmito dvomi relikviami urobili už množstvo pokusov, a viac z nich je „pre“ ako „proti“ pravosti týchto vzácných relikvií.

Možno Božia prozreteľnosť ponechala toto znamenie, túto stopu, toto svedectvo z Ježišovho hrobu, aby vedecký človek, ktorý odmieta svedectvo tých, ktorým sa Ježiš zjavil po zmŕtvychvstaní a ktorí ho videli na vlastné oči, mal možnosť, vďaka technike, „uvidieť“ pravdivosť týchto relikvií a vďaka ním „uveriť“ jedinečnej udalosti ľudských dejín a zároveň pravde viery – totiž, že Kristus Ježiš naozaj vstal z mŕtvych.

*Pamätaj, Pane, na Dávida,
na všetky jeho starosti.
To, ako si prisahal Hospodinovi
a Jákobovmu Bohu mocnému:
— Do svojho stanu nevkročím,
na odpočinok neľahnem si,
nedoprajem si očiam spánok
a svojim viečkam driemoty,
dokiaľ pre Hospodina
miesto nenájdem,
dom Jákobovmu Bohu mocnému.*

*Počuli sme o arche v Efrate
a našli sme ju v poliach jarských.
Vojdime do božích príbytkov
a klaňajme sa Jeho podnoži!
Povstaň, Pane,
a choď, kde spočívaš
i s archou svojej moci nemennej.
Nech Tvoji kňazi
spravodlivosť si odejú
a radujú sa Tvoji pobožní.
Pre sluhu svojho Dávida,
pomazaného Tvojho
neodmietaj, Pane!*

*Pán Dávidovi vernosť prisahal
a nezradí svoj sľub:
- Na trón tvoj posadím
jedného z tvojho semena.
Ak budú plniť synovia tvoji
zmluvu a príkazy, ktoré im dám,
a synovia ich synov za nimi,
na tvojom tróne budú sedávať!*

Veľkonočná nedeľa

Ešte totiž nechápali Písmo, že má vstať z mŕtvych (Jn 20,1-9)

Ešte za tmy prišla Mária Magdaléna k hrobu a videla, že kameň je od hrobu odvalený. ... Bežali obaja, ale ten druhý učeník bežal rýchlejšie.... Ešte totiž nechápali Písmo, že má vstať z mŕtvych.

Ani Mária Magdaléna, ani Peter a Ján, „ktorí ešte nerozumeli Písmu, že Kristus má vstať z mŕtvych“ nečakali, kým pochopia, ale bežali, aby pochopili. Hľadať znamená vyjsť zo spánku, vyjsť z istoty i vyjsť zo seba. Hľadanie predpokladá otvorenosť pre nečakané... Práve to vytvára vnútorný priestor, do ktorého môže vstúpiť aj Zmŕtvychvstalý. On sa doteraz rád zjavuje nečakaným a veľmi nenápadným a jednoduchým spôsobom. Isto ani netušíme, o čo všetko sa ochudobňujeme a okrádame, keď sa motáme uprostred hrobov našich nenaplnených predsavzatí a hľadáme živého medzi mŕtvymi. Kým nad horizontom, cez ktorý sa vierou možno už teraz prehupnúť, sa otvárajú úžasné svety Božieho života! Je ozajstnou tragédiou, že väčšinu života prežijeme zomieraním. Veľká noc je novým pozvaním odpovedať na výzvy života a rozbehnúť sa mu v ústrety. Už by bolo načase uveriť Písmu, že Kristus naozaj vstal z mŕtvych.

Mons. Marián Gavenda „Jednohubky“

Prvý piatok:

Možnosť sv. spovede - v utorok 17:30 - 18:00
piatok 17:00 - 18:00

Nedeľa Božieho milosrdenstva: Budúca nedeľa (3. apríla) je nedeľou Božieho milosrdenstva. Popoludní o 15:00 hod. bude pobožnosť. Pomodlíme sa Korunku Božieho milosrdenstva. V tento deň možno získať úplné odpustky pri verejnom uctení si obrazu Božieho milosrdenstva. Treba splniť i tri obvyklé podmienky: modlitba Otče náš, Verím v Boha a na úmysel Sv. Otca.

Biskupi Slovenska vyhlásili celoslovenskú zbierku na pomoc prenasledovaným kresťanom. Uskutoční sa o týždeň, v nedeľu Božieho milosrdenstva (3. apríla 2016) pri všetkých svätých omšiach. Aj týmto spôsobom sme pozvaní uskutočniť skutok milosrdenstva a solidarity v prospech našich bratov a sestier trpiacich pre vieru v Ježiša Krista.

Prvé sv. prijímanie: Slávnosť prvého sv. prijímania budeme mať v nedeľu 1. mája.

Prvoprijímajúce deti - v piatok o 18:00 sa stretneme pri sv. omši.

Prianie: Všetkým Vám, Vaším drahým prajem požehnané sviatky Veľkej Noci. Nech Vás posilňuje zmŕtvychvstalý Pán Ježiš. Nech radosť z Kristovho zmŕtvychvstania naplní Vaše srdcia.

Podakovanie: Ďakujem všetkým, ktorí s láskou a obetavosťou pripravili veľkonočné slávenia.

*Hojnosť milostí od zmŕtvychvstalého Krista,
trvalý pokoj
a zároveň plnosť radostí plynúcich
z Veľkonočného tajomstva.*

„Nech radosť a láska Zmŕtvychvstalého Ježiša
je vždy s Vami a medzi vami!“

(Matka Tereza z Kalkaty)

Sväté omše vo Veľkonočnom týždni - (C)

28.III. pondelok *Veľkonočný pondelok*

08:00 Za Ľ Michala a Teréziu Hábelových a deti

29.III. utorok *Veľkonočný utorok*

18:00 Za Ľ Štefana a Máriu

30.III. streda *Veľkonočná streda*

18:00 *Svätá omša v Štefanovej*

31.III. štvrtok *Veľkonočný štvrtok*

18:00 Za Ľ Františka a Teréziu Palkovičových a syna Jozefa

1.IV. piatok *Veľkonočný piatok – Prvý piatok*

18:00 Za Ľ Antona a Alžbetu Radakovičových a strýka

2.IV. sobota *Veľkonočná sobota*

08:00 Na úmysel otca arcibiskupa

Upratovanie kostola č.d. 421 - 456

3.IV. 2.Veľkonočná nedeľa - Božieho milosrdenstva – C

08:00 Za pokoj vo svete

Lektori: Vráblová M., Jurčovičová M.

10:30 Za farníkov

Lektori: Kordošová A., Polanská Z.

15:00 Pobožnosť k Božiemu milosrdenstvu, výmena ružencových tajomstiev

Liturgický kalendár

28.III. pondelok	Bl. Renáta, mučenica
29.III. utorok	Bl. Bertold, spoluzakladateľ Karmelitánov
30.III. streda	Sv. Ján Klimak, opát
31.III. štvrtok	Sv. Benjamín, diakon, mučeník
1.IV. piatok	Sv. Hugo, biskup – Prvý piatok
2.IV. sobota	Sv. František z Paoly, pustovník

Skutky duchovného milosrdenstva

5. Odpúšťať ubližujúcim

Ježiš vyslovene učil odpúšťať zlo spáchané voči nám. Jeho učeníci sa majú k sebe navzájom správať s milosrdenstvom nebeského Otca: „Buďte milosrdní, ako je milosrdný váš Otec! Nesúďte... neodsudzujte... odpúšťajte a odpustí sa vám“ (Lk 6, 36 - 37).

Správanie voči tomu, kto nám robí zle, má byť takéto: „Milujte svojich nepriateľov a modlite sa za tých, čo vás prenasledujú, aby ste boli synmi svojho Otca, ktorý je na nebesiach. Veď on dáva slnku vychádzať nad zlých i dobrých a posieľa dážď na spravodlivých i nespravodlivých“ (Mt 5, 44 - 45).

Správanie Otca Ježiš vyjadruje v troch významných podobnostiach: o stratenej ovci, o nájdennej drachme a o márnotratom synovi (porov. Lk 15). Záverečná radosť pastiera, gazdinej i starého otca je radosťou Boha, ktorý sa teší, keď odpúšťa kajúcim hriešnikom.

Kresťan okrem odpúšťania musí vedieť aj požiadať o odpustenie: „Keď teda prinášaš dar na oltár a tam si spomenieš, že tvoj brat má niečo proti tebe, nechaj svoj dar tam pred oltárom a choď sa najprv zmieriť so svojím bratom; až potom príď a obetuj svoj dar“ (Mt 5, 23 - 24).

Každá urážka blížneho je urážkou Boha, preto v prvom rade treba prosiť o odpustenie jeho. Ježiš vložil túto prosbu do modlitby Otče náš: „Odpusť nám naše viny.“ Ale vypočutie tejto prosby podmieňuje našou vôľou odpúšťať blížnym: „... ako i my odpúšťame svojim vinníkom.“

Kresťanské odpustenie má byť podľa Ježiša neobmedzené. Petrovi, ktorý sa pýta: „Pane, koľko rás mám odpustiť svojmu bratovi, keď sa proti mne prehreší? Azda sedem rás?“ odpovedá: „Hovorím ti: Nie sedem rás, ale sedemdesiat sedem rás.“ V židovskom chápaní to znamená odpúšťanie bez hraníc (porov. Mt 18, 21 - 22).

Ježiš nielen učil, ale aj praktizoval odpúšťanie. Za všetky prípady nech hovorí scéna ukrižovania, v ktorej umierajúci Ježiš prosí za svojich katov:

„Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia“ (Lk 23, 34). Nielen odpúšťa, ale aj sa snaží ospravedlniť ich.

Apoštolí zobrali Ježišovo učenie za svoje. Svätý Pavol vo svojich listoch píše jasne: „Buďte... milosrdní, navzájom si odpúšťajte, ako aj vám odpustil Boh v Kristovi!“ (Ef 4, 32). „Ako Pán odpustil vám, tak aj vy!“ (Kol 3, 13).

L'udová a kresťanská múdrosť

Ludia rýchlo zistili, že riešenie nie je v pomste, ako vravia príslovia: „Pomsta nezahojí ranu.“ „Pomsta je nová nepravosť.“ Cesare Cantú tvrdí: „Keď sa pomstievaš, znižuješ sa na úroveň toho, ktorý ti ubližuje; keď odpúšťaš, stúpaš nad jeho úroveň.“

Takže „najlepšia pomsta je odpustenie“. A „kto vie odpúšťať, pomstil sa dostatočne“ (švédske príslovia).

Nemôžeme žiť ani podľa zákona „oko za oko, zub za zub“, ktorý je o krok ďalej ako pomsta. „Starý zákon oko za oko urobí z nášho sveta svet slepých“ (Martin L. King).

Kresťanský život je život odpúšťania. „Kto viac chápe, viac odpúšťa.“ „Mýliť sa je ľudské, odpúšťať božské“ (Alexander Pope). Norman Vincent Peale povedal takúto

zaujímavú radu: „Keď sa modlíte Otče náš, vložte tam meno toho, kto vás urazil:

„Odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame...“, A na záver: „Celý náš život nestačí na to, aby sme poďakovali Kristovi za to, že pomstu nahradil milosťou, odpustením a láskou“ (Marcel Achard).

Podnety na zamyslenie

Mohlo by sa zdať, že odpúšťanie je neprirodzeným činom, lebo má za cieľ potlačiť, premôcť prirodzený inštinkt, ktorý nás nabáda povedať:

„Za to mi zaplatíš!“ Jedným z najhorších ľudských inštinktov je pomstychtivosť - trestajúca spravodlivosť, podľa ktorej sa zlé odpláca zlým, ak nie najhorším.

Pomstu mnohí vnímali a vnímajú ako prirodzený fakt, zjavnú fyzickú potrebu, ako jesť, liečiť sa, ohriať sa, oddýchnuť si. V starom Japonsku bola viac než len právom, považovala sa za náboženskú povinnosť. V starovekom Ríme *parcere subjectis*, čiže odpúšťanie porazeným, bolo prídavkom obradu apoteózy toho, kto s prehľadom zvíťazil, a keďže sa nemal čoho báť, nestaral sa ani o zničenie svojich nepriateľov sputnaných v okovách. V Chamurapiho zákonníku (Babylonská ríša, osemnásť storočie pred Kristom) bola pomsta nahradená zákonom „oko za oko, zub za zub“. Potrestanie vinníka malo byť úmerné spôsobenej ujme, nikdy však nie väčšie.

Opačným smerom však ide kresťanské odpustenie, ktoré sa rodí z uvedomelej a živej cnosti, z milosrdnej lásky. Najväčší motív tohto odpúšťania je presvedčenie, že všetci máme byť milosrdní, pretože všetci potrebujeme odpustenie a máme napodobňovať Boha milosrdenstva.

Dnes

V ostatných rokoch sa dá povedať, že kresťanské odpustenie malo vplyv na potlačenie používania trestu smrti vo svete, od ktorého sa čoraz viac upúšťa v mnohých legislatívach, ak nie vo všetkých. V Taliansku sa vyskytlo niekoľko významných prípadov kresťanského odpustenia zločinov spáchaných Červenými a Čiernymi brigádami. Vrahovia z brigád našli odpustenie na perách príbuzných obetí: Bachelet, Mazzotti, Mattarella, Galvaligi, D'Urso, Tagliercio, Tobagi... (Alebo Ján Pavol II. odpustil svojmu atentátnikovi Alimu Agčovi, pozn. redakcie.)

Mnohí páchatelia týchto zločinov sa zamysleli nad významom odpustenia, ktorého sa im dostalo od rodín obetí. Veľa kajúcnikov našlo v tomto kresťanskom postoji ďalší dôkaz toho, aké pomýlené bolo ich konanie.

Enzo Bianco „Čokoľvek ste neurobili“

„Počul som istého otca nad rakvou dcéry: „Vo chvíľach, ako je táto, prichádza na rad veriť: Boh nás miluje, aj keď to práve teraz nevidíme.“

„Z prachu si a na prach sa obrátiš“. No ak sa medzitým skutočne obrátiš, obrátiš od Ega k Bohu, pretrvá z teba zlaté jadro: darovaná láska.“

„Počítač i telefón si často vymáhajú „aktualizáciu“. „Aktualizáciou“ srdca je ranná modlitba. Za lásku v aktuálnom dni, ku konkrétnym ľuďom.“

Mons. Jozef Halko, biskup

Príbeh na uzdravenie duše

„To ste nemohli ani hodinu bdieť so mnou? Bďte a modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia! Duch je síce ochotný, ale telo slabé“ (Mt 26, 40 - 41). Keď máme dnes bdieť s Ježišom, je to pre nás istý druh nútených prác. Boh nám dáva večnosť. My mu dávame s ťažkým srdcom pár minút.

Bruno Ferrero „Ale veď máme krídla“

Desatoro

8. prikázanie

Nevyslovíš křivé svedectvo proti svojmu blížnemu (Ex20, 16)

Dobré meno a česť

Každý človek ako nedotknuteľná osoba má právo na dobré meno a na úctu. Ľudia sa majú navzájom ctíť. Úcta k človekovi v kresťanstve vyrastá z toho, že človeka si ctí sám Boh, ktorý ho stvoril na svoj obraz a na svoju podobu. U zvierat nehovoríme o nejakej ich vzájomnej úcte. V kresťanstve úcta k človekovi nasleduje hneď po úcte k Bohu. Dá sa povedať, že i bez uznávania a bez viery v Boha si možno uctiť človeka. Poznáme i neveriacich, ktorí vedú, čo je úcta k človekovi, a uctia si človeka. Sú to úctyhodní neveriaci ľudia. Všeobecne si však ťažko viem predstaviť najmä mladých ľudí, ktorí odmietajú Boha, aby si uctili človeka, každého človeka. Skôr si vieme mladých ľudí predstaviť ako zhrubnutých, drsných, nadrogovaných alebo na megakoncertoch neviazaných ľudí. V Berlíne sa zišlo do milióna mladých ľudí, strácali sa sebe samým v tranze, pili alkohol, drogovali a došlo k bitkám a neporiadkom. Mesto potrebovalo milióny na odpratanie smetí a nezdôb, ktoré nechali po sebe. Veriacich mladých ľudí, aj keď sa zídu v státisícoch, sa nemusí nikto báť. To bolo vidieť v Kolíne na zhromaždení iného milióna mladých okolo pápeža Benedikta XVI. Polícia nad ich disciplinovanosťou žasla a ďakovala. Dobré meno a úctu si človek zasluhuje tým, že žije čestne, v úcte k iným a najmä starosťou o spoločné dobro. Osobitnú úctu si na Slovensku zasluhovali v minulosti mnohí učiteľia, kňazi, lekári, sudcovia, verejní činitelia, spisovatelia. Trvá to dodnes? Ak už nie, prečo?

Za normálnych okolností nemáme vynášať skryté pomýlenia alebo previnenia iných ľudí. Medzi povinné zachovanie tajomstva patrí tzv. „secretum naturale“ - prirodzené tajomstvo. Ak sme sa dozvedeli náhodne o nejakom pomýlení druhého človeka, nemáme to rozkriknúť. Tak isto nemáme porušiť tajomstvo zverené, slúbené, alebo kňaz tajomstvo sviatostné. Sú však prípady, keď môžeme byť priam povinní oznámiť zlo, ktorého sa nejaký človek dopustil - je to ochrana spoločnosti pred zlými ľuďmi a ich činmi. Luhárov a podvodníkov treba odhaľovať. Takisto voliči majú právo poznať tých, ktorým majú dať svoj hlas pri voľbách. Voliči majú právo vedieť, či navrhnutí kandidáti sú súci a schopní zastávať čestne verejné funkcie. Súperi vo voľbách majú však vážnu a ťažkú povinnosť neklamať, nevymýšľať, nekaziť ľivo dobré meno svojich protivníkov. Táto vážna povinnosť ťaží i svedomie pracovníkov masmédií, tlač, rozhlasu, televízie a internetu.

Ako štud chráni čistotu nášho života, tak naše mravné postoje chráni aj zmysel a cit pre česť. Kresťanská morálka má spojenca v cite a v zmysle pre česť. Mladý človek sa nedá strhnúť vášňou a opiera sa pritom o česť. Veriaci človek stojí v úcte pred každým človekom ako pred obrazom Božím. Cirkev vyslovuje úctu veriacemu i nad jeho hrobom.

A je hrdá, keď môže svojim synom a dcéram prejavíť úctu a česť oltára ako svätým. V Cirkvi sa spolu s kresťanskou osobnosťou zvečňuje aj česť.

Hodnota cti v spoločnosti je veľká. A je tvorivá a zjednocujúca. Zdravý zmysel pre česť zjednocuje ľudí, aby tvorivo spolu žili. Keď sa však objavia v spoločnosti ohovárači, takí, ktorí siahajú na dobré meno druhých a osočujú - spoločnosť sa rozdeľuje, rozpadá a je otrávená.

Česť je preto základom spoločenského života. Nemožno ľahkomyselne zneuctiť učiteľa, otca, matku. Aj v národnom spoločensktve nemožno nikoho ľahkomyselne zneuctovať. Aj predstavitelia štátu majú právo na česť. Je vecou cti a taktu vysloviť potrebnú kritiku, ale pritom nezneuctiť. Žiaľ, tento cit pre česť mizne. Poznávame už akoby len chytrosť a chytráctvo - v obchode, v hospodárstve, v politike. Remeselníci už nie sú hrdí na svoje dobré diela, meno a povesť. Ani mnohí podnikatelia. Všetko sa pohybuje nie okolo cti a hrdosti, lež okolo peňazí.

Naša česť však musí byť predovšetkým ctou pred Bohom. V prvom rade On si nás má ctíť. Aj si nás ctí, pokiaľ ho nezaprieme. Bolo by nám však beda, keby nám česť u ľudí bola milšia než česť pred Bohom. Česť pred ľuďmi sa nesmie stať prázdnu márnivosťou.

Česť má svoje dlhé dejiny - čestné i nečestné, radostné i smutné. Česť zadržovala neraz posledné náporu vášní ako hať zadržovala búrlivé prúdy vôd. Pre česť ľudia išli na smrť. Ľudia jej obetovali majetky. Pre česť tiekla krv, právom i neprávom. Česť má svojich hrdinov a básnikov. Dnes zneuctujú česť často noviny, reklama, zápolenie ešte aj v športe. Ani česť národa nevie dnes udržať rozličné strany v znesiteľných hraniciach odlišných programov. A akou oporou cti sú dnes súdy?

Česť patrí k našim životným právam a nevyhnutnostiam. Sotva si vieme predstaviť rozvinutú zdravú osobnosť bez rozvinutého zmyslu pre česť. Ale aj všeobecnejšie - sotva si vieme predstaviť rozvinutú zdravú morálku a etiku spoločnosti bez zmyslu pre česť.

Sväté písmo sa tiež vyjadruje o cti a o dobrom mene:

„Dbaj o dobré meno, lebo dlhšie ti zostane než tisíc iných bohatstiev“ (porov. Sir 41, 15). A sv. Pavol napísal Korinťanom: „Radšej by som zomrel, ako by mi mal niekto zničiť moju česť“ (porov. 1 Kor 9, 15).

Odsudzovať ľudí, ohovárať, hovoriť o iných zlo, aj skryté zlo. - Ktosi to všetko označil za najstaršie a najhlúpejšie remeslo sveta - remeslo vyznávať hriechy iných... Primitívny človek hádzal do druhého človeka skalú. My sme civilizovaní - hádzeme blato slov.

Ako si odevom chránime telo, tak česť chráni našu osobu a je povzbudením pre svedomie. Česť bola často pred niekoho možno poslednou haťou, aby sa človek nedopustil nejakého zla.

A česť v dejinách? Aká to téma! Pre česť išli ľudia na smrť. Celé národy sa pre česť dali nahnať do vojen. Pre česť ľudia obetovali majetky. Zákony a súdy chránili česť človeka. Dnes mnohí predajú svoju česť za popularitu. Iným na cti takmer nezáleží, zahadzujú sa v televíziách. Čím je dnes čestné slovo muža? Kde je česť spisovateľa, učiteľa alebo predaviteľa štátu? Veriaci človek vie, čo robí, keď si chráni česť a dobré meno. Cit pre česť napomáha naše mravné napredovanie. Keď máme dobré meno u ľudí, to nás povzbudzuje. Aj Cirkev to vie. Preukazuje svojim synom a dcéram až česť oltára! A zvečňuje ich česť.

V Evanjeliu podľa Lukáša sú uvedené slová, ktoré Ježiš povedal svojim učeníkom: „...radujte sa, že sú vaše mená zapísané v nebi“ (Lk 10, 20).

O vernom človekovi je v Zjavení sv. Jána zas napísané: „...jeho meno nevymažem z knihy života, ale vyznám jeho meno pred svojím Otcom a pred jeho anjelmí“ (Zjv 3, 5).

Ján Chryzostom kardinál Korec „Sloboda ako dar - či záhuba?“

www.fara.sk/vistuk

Spoločenstvo pri farskom kostole Najsvätejšej Trojice
vo Vištuku